

Vergi orqanları rəhbərlərinin Bakı görüşü

İyunun 8-də Bakıda MDB üzvü olan dövlətlərin vergi xidməti rəhbərlərinin Koordinasiya Şurasının 19-cu iclası keçirilmişdir.

Tədbir iştirakçıları Fəxri xiyabanda Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmiş, Şəhidlər xiyabanına gələrək şəhidlərimizin xatirəsini anmışlar.

MDB üzvü olan dövlətlərin vergi xidmətləri rəhbərlərinin Koordinasiya Şurasının 19-cu iclasında Azərbaycan, Belarus, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Moldova, Rusiya, Tacikistan, Ukrayna, həmçinin müşahidəçi qismində MDB-yə üzv olmayan Latviya, Litva və Cənubi Koreyanın vergi orqanlarının rəhbər vəzifəli şəxsləri və MDB İcraiyyə Komitəsinin səlahiyyətli nümayəndələri iştirak etmişlər.

Qeyd edək ki, hazırda Əlaqələndirmə Şurasına Ukrayna sədrlik edir. 2012-2013-cü illərdə bu vəzifəni Azərbaycanın Vergilər Nazirliyi yerinə yetirəcək. MDB üzvü olan dövlətlərin vergi xidmətləri rəhbərlərinin Koordinasiya Şurasının sədri, Ukrayna Dövlət Vergi Xidmətinin rəhbəri Aleksandr Klimenko qurumun son bir il ərzindəki fəaliyyəti haqda məlumat vermiş, əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulamışdır.

Azərbaycan Respublikasının vergilər nazirinin müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Sahib Ələkbərov iclas iştirakçılarını salamlayaraq, bu tədbirin ölkəmizdə artıq 3-cü dəfə keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə etmişdir. Nazir müavini bu görüşün tərəflər arasında əlaqələrin, tədbirin gündəliyi çərçivəsində qəbul olunmuş qərarların isə onlar arasında əməkdaşlığın inkişafına güclü təkan verəcəyinə inandığını bildirmişdir. Azərbaycanın vergi sistemində aparılan islahatlardan söz açan S.Ələkbərov bildirmişdir ki, ölkəmizdə dövlət müstəqilliyinin bərpasından keçən 20 il ərzində planlı iqtisadiyyatdan bazar münasibətlərinə keçidlə bağlı çox uğurlu layihələr həyata keçirilmişdir. Artıq özəl sektorun ümumi daxili məhsulda payı 80%-i ötmüşdür. 1995-ci ildən indiyədək Azərbaycan iqtisadiyyatına 120 milyard dollardan, o cümlədən neft sektoruna 50 milyard dollardan artıq investisiya qoyulmuşdur.

Sahib Ələkbərov son 8 ildə ümumi daxili məhsulun və sənaye istehsalının 3 dəfə artdığını, yoxsulluq səviyyəsinin 49%-dən 7,6%-ə endiyini, bir milyondan çox yeni iş yerinin açıldığını diqqətə çatdırmışdır. Bildirmişdir ki, Azərbaycanda reallaşdırılan layihələr ölkə hüdudlarından kənar da böyük maraqla qarşılanır, beynəlxalq maliyyə institutları ölkəmizdə görülən işləri dəstəkləyirlər. Son illər ərzində «Standard & Poor's», «Fitch və Moody's» kimi institutlar dəfələrlə ölkəmizin maliyyə reytingini yüksək qiymətləndirmişlər.

Beynəlxalq əməkdaşlıq məsələlərinə daim önəm verildiyini bildiren nazir müavini Azərbaycanın bir çox beynəlxalq institutlar, o cümlədən MDB-nin müxtəlif strukturlarında digər üzv dövlətlərlə fəal əməkdaşlıq etdiyini diqqətə çatdırmışdır.

Ölkəmizdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı istiqamətində görülən işlərə toxunan S.Ələkbərov e-hökumətin tətbiqi sahəsində əldə olunan uğurlar barədə də məlumat verərək qeyd etmişdir ki, növbəti 10 ildə hökumət qarşısında qoyulmuş başlıca vəzifə son 8 ildə 3 dəfə artmış ümumi daxili məhsulun daha 2 dəfə artırılmasına nail olmaqdır.

İclas zamanı iştirakçı dövlətlərin vergi orqanlarının fəaliyyətlərinin əsas iqtisadi göstəriciləri, kiçik sahibkarlıq subyektləri tərəfindən xüsusi vergi rejimlərinin tətbiqi, əmlak vergisinin inzibatçılıq prosedurlarının sadələşdirilməsi və digər məsələlər müzakirə edilmişdir.

Rusiya Federasiyası Federal Vergi Xidmətinin nümayəndəsi Svetlana Lisimenko MDB ölkələrində fiziki şəxslərdən tutulan gəlir vergisi barədə danışaraq qeyd etmişdir ki, müxtəlif ölkələrdə vergilərin dərəcələri fərqli olsa da, bu sahədə vergi ödənişlərinə ümumi nəzarət formaları mövcuddur. Vergilərin sayına, strukturuna, yığılma üsullarına, dərəcələrinə və digər əlamətlərinə görə üzv ölkələrin vergi sistemləri bir-birindən fərqlənir. Buna baxmayaraq, bütün vergi sistemlərinə xas olan ümumi cəhətlər var: dövlətin vergi gəlirlərinin artırılması üçün yollar axtarılması və vergitutmanın əsas prinsiplərinin tələblərinə cavab verən optimal vergi sisteminin yaradılmasına cəhd edilməsi. Gəlir vergisi üzrə bəyannamələrin təqdim edilməsi, təqdim olunma müddəti, bu sahədə cərimə və sanksiyalar, vergidən yayınan şəxslərin müəyyən edilməsi və digər hallar təşkilata üzv ölkələrin əksəriyyətində eynidir. Vergi yükü ilə iqtisadi inkişaf arasında balans nail

olunmasından danışan S.Lisimenko vergilər və investisiya mühiti, vergi siyasəti və vergi islahatları üzrə tendensiyalarla bağlı aktual məsələlərə də diqqət yönəltmişdir.

2011-2014-cü illərdə Qazaxıstan Respublikasının vergi administrasiyasının islahatlar layihəsi haqqında məlumat verən Qazaxıstan Maliyyə Nazirliyi yanında Vergi Komitəsinin Beynəlxalq vergi qoyma idarəsinin rəhbəri Aynağül Akişiyeva Dünya Bankının texniki dəstəyi ilə həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd etmişdir. Onun sözlərinə görə, institusional islahatlar sayəsində Qazaxıstanın vergi sistemində beynəlxalq tələblərə cavab verən müasir idarəetmə infrastrukturunu yaradılmış, vergi orqanları ilə biznes qurumları arasında idarəetməni tənzimləyən mexanizmlər müəyyən olunmuşdur. Audit yoxlamalarının effektivliyinin təmin olunması, informasiya-kompüter sistemlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi, kameral yoxlamaların yeni forma və metodlarının müəyyən edilməsi, elektron xidmətlərin tətbiqi ilə bağlı mərkəzləşdirilmiş informasiya sisteminin qurulması həyata keçirilən islahatların əsas istiqamətlərini təşkil etmişdir.

Rusiya Federal Vergi Xidmətinin nümayəndələri D.Volvaç və N.Filamofitskaya transfert qiymətlər, vergilərin könüllü ödənilməsi səviyyəsinin artırılması, vergi fırıldaqçılığına və vergilərin ödənilməsindən yayınma hallarına qarşı mübarizənin səmərəliliyi, vergilərin məcburi tutulması və vergi borclarının yaranmasının qarşısının alınması mexanizminin təkmilləşdirilməsi sahəsində mövcud vəziyyət barədə məlumat vermişlər. Qeyd olunmuşdur ki, vergi gəlirlərinin artırılması üçün vergitutma prinsiplərinə cavab verən optimal vergi sisteminin yaradılması dövlətin iqtisadi siyasətində mühüm məsələdir və aktualıq kəsb edir. Vergi sistemindəki dəyişikliklərin mahiyyəti vergi ödəyicisi üçün anlaşılmalıdır.

Müzakirələr zamanı vergi orqanlarında beynəlxalq standartların tətbiqi və müasir tələblərə cavab verən kompüter sisteminin yaradılması sahəsində layihələrin əhəmiyyəti, biznes üçün daha əlverişli mühitin yaradılması, vergi inzibatçılığı sahəsində dövlətlər arasında əməkdaşlıq, iri vergi ödəyiciləri ilə əlaqələrin strukturlaşdırılması ilə bağlı məsələlərə toxunulmuşdur.

Cənubi Koreya Respublikasının Milli Vergi Xidmətinin rəisi Lii Hyundonq «Elektron vergi xidməti: qarşıda duran vəzifələr» mövzusunda təqdimatla çıxış edərək bu ölkənin vergi sistemində tətbiq olunan innovativ yeniliklər barədə geniş məlumat vermişdir. O bildirmişdir ki, həyata keçirilən islahatların başlıca məqsədi vergi ödəyicilərinə xidmətin informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının ən son yenilikləri əsasında qurulmasıdır.

Lii Hyundonqun sözlərinə görə, BMT-nin «Elektron inzibatçılığın inkişafı və onlayn idarəetmə» hesabatında Koreya 2010-2012-ci illər üzrə dünya dövlətləri arasında birinci yeri tutmuşdur. O, hazırda ölkədə vergi ödəyicilərinə xidmətlərin yalnız elektron formada aparıldığını və bu təcrübənin MDB ölkələri üçün də faydalı ola biləcəyini qeyd etmişdir.

Müzakirələrdə Azərbaycanın vergi sistemi yüksək qiymətləndirilmiş, respublikamızın həyata keçirdiyi vergi islahatlarının nəticələrinin MDB regionunda uğurlu bir təcrübə kimi qəbul olunduğu qeyd edilmişdir. Azərbaycanda Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sisteminin (AVİS) tətbiqi, elektron sənəd dövriyyəsi, bəyannamələrin elektron formada təqdim olunması, elektron vergi hesab-fakturalarının tətbiqi, ƏDV inzibatçılığı sahəsində islahatlar iştirakçılar tərəfindən təqdir olunmuşdur. Bir sıra MDB dövlətlərinin vergi administrasiyalarının nümayəndələri ölkəmizin vergi sistemindəki yenilikləri, vergi inzibatçılığı sahəsində son illərdə Azərbaycanın topladığı uğurlu təcrübəni öz ölkələrinin vergi sistemində tətbiq etmək istədiklərini qeyd etmişlər.